

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนภูมิภาค ตามการรับรู้ของตนเอง ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน
- บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อนักเรียน
- บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อสายวิชาพลศึกษา
- บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อโรงเรียน
- บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อชุมชน
- บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อสายวิชาชีพ

โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากร ๒ กลุ่ม คือ ครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาล จำนวน ๔๔ โรงเรียน จำนวนครูพลศึกษา ๑๘๔ คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา ๑๗๘ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๑๘ กับครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์จำนวน ๔๔ โรงเรียน จำนวนครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ ๑๑๒ คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา ๙๐ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๓๖

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์โดยคิดค่าเป็น ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับความความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทนั้นว่าควรจะเป็นอย่างไร และเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาล กับครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ โดยใช้สถิติทดสอบ Z-test แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง ๒๖-๓๐ ปี และสมรสแล้ว มีวุฒิทางพลศึกษาร้อยละ ๙๘.๘๘ และมีวุฒิปริญญาตรีพลศึกษามากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นครูพลศึกษามาแล้ว ๑-๕ ปี มีชั่วโมงสอนวิชาพลศึกษา ๒๐ ชั่วโมงขึ้นไปต่อสัปดาห์ เข้ารับ

การอบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของครูพลศึกษา ๑-๕ ครั้ง จำนวนครูพลศึกษาในโรงเรียน ๕ คนขึ้นไป และจำนวนนักเรียน ๒๐๐๑ คนขึ้นไป

ครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุต่ำกว่า ๒๖ ปี ยังเป็นโสด มีวุฒิทางพลศึกษาร้อยละ ๘๕.๘๘ และมีวุฒิ ป.กศ.สูง พลศึกษา ส่วนใหญ่เป็นครูพลศึกษามาแล้ว ๑-๕ ปี มีชั่วโมงสอนวิชาพลศึกษา ๒๐ ชั่วโมงขึ้นไปต่อสัปดาห์ เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของครูพลศึกษา จำนวน ๑-๕ ครั้ง จำนวนครูพลศึกษาในโรงเรียน ๑-๕ คน และจำนวนนักเรียนในโรงเรียน ๕๐๑-๑๐๐๐ คน

๒. บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน

บทบาทของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลที่มีต่อการเรียนการสอน บทบาทที่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ วัดและประเมินผลทักษะความสามารถในการเรียนวิชาพลศึกษา ชี้แจงและแนะนำให้นักเรียนเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา วางระเบียบการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา วางแผนการใช้สถานที่ จัดกิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการพลศึกษาแก่นักเรียน บทบาทนอกจากนี้ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นบทบาทสอนวิชาอื่น ๆ นอกเหนือจากวิชาพลศึกษาและสุขศึกษาที่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกี่ยวกับบทบาทที่มีต่อการเรียนการสอน ครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลมีความคิดเห็นว่าบทบาทที่ควรจะทำปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดคือชี้แจงและแนะนำให้นักเรียนเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา บทบาทนอกจากนี้ควรจะทำปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นบทบาทสอนวิชาอื่น ๆ นอกเหนือจากวิชาพลศึกษา และสุขศึกษา ที่ควรจะทำปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

จากการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลที่มีต่อการเรียนการสอน พบว่า ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ นอกจากบทบาท สอนวิชาอื่น ๆ นอกเหนือจากวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา กับบทบาทสอนแทนในกรณีที่ครูอาจารย์ประจำวิชา ลา-ป่วย-ขาด

บทบาทของครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ที่มีต่อการเรียนการสอน บทบาทที่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ วัดและประเมินผลทักษะความสามารถในการเรียนวิชาพลศึกษา ชี้แจงและแนะนำให้นักเรียนเข้าใจ วางระเบียบการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา รักษาซ่อมแซมอุปกรณ์ วางแผนการใช้สถานที่ จัดกิจกรรมทดสอบความสามารถทางการกีฬา และมีทัศนคติ

ที่ดีต่อวิชาพลศึกษา บทบาทนอกจากนี้ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นบทบาท สอนวิชาอื่น ๆ นอกเหนือจากวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา ที่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกี่ยวกับบทบาทที่มีต่อการเรียนการสอน ครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์มีความ คิดเห็นว่าบทบาทส่วนใหญ่ควรจะทำปฏิบัติอยู่ในระดับมาก นอกจากบทบาท สอนแทนในกรณีครู อาจารย์ประจำวิชา ลา-ป่วย-ขาด ควรจะปฏิบัติ อยู่ในระดับ น้อย บทบาทสอนวิชาอื่น ๆ นอกเหนือจากวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา ควรจะปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

จากการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นของครูพลศึกษา โรงเรียนราษฎร์ที่มีต่อการเรียนการสอน พบว่า ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ นอกจากบทบาท วางระเบียบการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา สอนวิชาอื่น ๆ นอกเหนือ จากวิชาพลศึกษา วัดและประเมินผลทักษะความสามารถในการเรียนวิชาพลศึกษา สอนแทนใน กรณีครู อาจารย์ ประจำวิชา ลา-ป่วย-ขาด

และจากการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาล กับครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ ที่มีต่อการเรียนการสอน พบว่า บทบาทที่แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ คือ ร่วมกำหนดตัวผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ เช่น วิชาฟุตบอล จัด กิจกรรมทดสอบความสามารถทางการกีฬา ทำบันทึกการสอนก่อนสอน

๓. บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อนักเรียน

บทบาทของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลที่มีต่อนักเรียน บทบาทที่ได้ปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก คือ กระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษา ส่งเสริมให้นักเรียนใช้สถานที่ และอุปกรณ์ทางพลศึกษา ควบคุมดูแลความปลอดภัยของนักเรียน พัฒนานิสัยในการออกกำลังกาย ของนักเรียน นำนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม พัฒนาด้านร่างกายของนักเรียน ควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียน ติดตามผลการใช้สถานที่และอุปกรณ์ทางพลศึกษาของนักเรียน วางระเบียบวินัยการปฏิบัติและมารยาทของนักเรียน พัฒนาศักยภาพของนักเรียน พัฒนา ความเป็นพลเมืองดีของนักเรียน และแนะแนวการเรียนวิชาพลศึกษาแก่นักเรียน บทบาทนอก จากนี้ ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นบทบาท จัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียน ที่ได้ปฏิบัติอยู่ ในระดับน้อยที่สุด

เกี่ยวกับบทบาทที่มีต่อนักเรียน ครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลมีความคิดเห็นว่า บทบาททุกข้อ ควรจะปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

จากการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลที่มีต่อนักเรียน พบว่า ทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

บทบาทของครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ที่มีต่อนักเรียน บทบาทที่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ควบคุมดูแลความปลอดภัยของนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนใช้สถานที่และอุปกรณ์ทางพลศึกษา กระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษา พัฒนานิสัยในการออกกำลังกายของนักเรียน นำนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม ควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียน พัฒนาด้านร่างกายของนักเรียน พัฒนาความเป็นพลเมืองดีของนักเรียน ติดตามผลการใช้สถานที่และอุปกรณ์ทางพลศึกษาของนักเรียน วางระเบียบวินัยการปฏิบัติและมารยาทของนักเรียน แนะนำการเรียนวิชาพลศึกษาแก่นักเรียน พัฒนาบุคลิกลักษณะของนักเรียน ให้คำปรึกษาเรื่องส่วนตัวของนักเรียนทั้งในและนอกเวลาเรียน ศึกษาพื้นฐานความต้องการของนักเรียนที่มีต่อวิชาพลศึกษา วัดและประเมินบุคลิกภาพของนักเรียน เป็นผู้ตัดสินกรณีพิพาทของนักเรียน บทบาทนอกจากนี้ ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ยกเว้น บทบาทจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียนที่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกี่ยวกับบทบาทที่มีต่อนักเรียน ครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์มีความคิดเห็นว่า บทบาททุกข้อ ควรจะปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

จากการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นของครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ที่มีต่อนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ นอกจากบทบาท ควบคุมดูแลความปลอดภัยของนักเรียน เป็นผู้ตัดสินกรณีพิพาทของนักเรียน

และจากการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลกับครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ที่มีต่อนักเรียน พบว่า บทบาทที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ คือ พัฒนาความเป็นพลเมืองดีของนักเรียน

๔. บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อสายวิชาพลศึกษา

บทบาทของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลที่มีต่อสายวิชาพลศึกษา บทบาทที่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ จัดเตรียมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน จัดเตรียมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน บทบาทนอกจากนี้ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นบทบาท เป็นหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยที่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกี่ยวกับบทบาทที่มีต่อสายวิชาพลศึกษา ครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลมีความคิดเห็นว่า บทบาทส่วนใหญ่ ควรจะปฏิบัติอยู่ในระดับมาก นอกจากบทบาท เป็นหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย ที่ควรจะปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลที่มีต่อสายวิชาพลศึกษา พบว่า ทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

บทบาทของครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ที่มีต่อสายวิชาพลศึกษา บทบาทที่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ จัดเตรียมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน จัดเตรียมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน บทบาทนอกจากนี้ ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

เกี่ยวกับบทบาทที่มีต่อสายวิชาพลศึกษา ครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ มีความคิดเห็นว่า บทบาทส่วนใหญ่ควรจะปฏิบัติอยู่ในระดับมาก นอกจากบทบาทเป็นหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยที่ควรจะปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

จากการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นของครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ที่มีต่อสายวิชาพลศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ นอกจากบทบาท เป็นหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย

และจากการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลกับครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ที่มีต่อสายวิชาพลศึกษา พบว่า บทบาทที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ คือ สาธิตการสอนวิธีสอนและเทคนิคการสอนในระดับโรงเรียนที่ใช้ได้ผลดีแก่ครู อาจารย์ในสายวิชา เป็นหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย

๕. บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อโรงเรียน

บทบาทของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลที่มีต่อโรงเรียน บทบาทที่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ เข้าร่วมประชุมของโรงเรียน เผยแพร่ชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน ให้คำปรึกษากับเพื่อนร่วมงานในโรงเรียน บทบาทนอกจากนี้ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นบทบาทพิจารณาความคิดความชอบของครูในโรงเรียน เป็นครูที่เลี้ยงให้กับนักศึกษาฝึกสอนวิชาเอกอื่น ๆ ด้วย ที่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

เกี่ยวกับบทบาทที่มีต่อโรงเรียน ครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลมีความคิดเห็นว่า บทบาทส่วนใหญ่ ควรจะปฏิบัติอยู่ในระดับมาก นอกจากบทบาท พิจารณาความคิดความชอบของครูในโรงเรียน ควรจะปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย และบทบาทเป็นครูที่เลี้ยงให้กับนักศึกษาฝึกสอนวิชาเอกอื่น ๆ ด้วย ควรจะปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลที่มีต่อโรงเรียน พบว่า ทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

บทบาทของครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ที่มีต่อโรงเรียน บทบาทที่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ปฏิบัติงานสุขาภิบาลในโรงเรียน เข้าร่วมประชุมของโรงเรียน เผยแพร่ชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน ให้คำปรึกษากับเพื่อนร่วมงานในโรงเรียน สอนวิชาลูกเสือ อนุชาชาติ หรือเนตรนารี บทบาทนอกจากนี้ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นบทบาท เป็นครูที่เลี้ยงให้กับนักศึกษาฝึกสอนวิชาเอกพลศึกษาหรือสุขศึกษา พิจารณาความคิดความชอบของครูในโรงเรียน เป็นครูที่เลี้ยงให้กับนักศึกษาฝึกสอนวิชาเอกอื่น ๆ ด้วย ที่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกี่ยวกับบทบาทที่มีต่อโรงเรียน ครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์มีความคิดเห็นว่า บทบาทส่วนใหญ่ ควรจะปฏิบัติอยู่ในระดับมาก นอกจากบทบาท เป็นครูที่เลี้ยงให้กับนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาหรือสุขศึกษา พิจารณาความคิดความชอบของครูในโรงเรียน ควรจะปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย และบทบาทเป็นครูที่เลี้ยงให้กับนักศึกษาฝึกสอนวิชาเอกอื่น ๆ ด้วย ควรจะปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลที่มีต่อโรงเรียน พบว่าส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ นอกจากบทบาท เข้าร่วมประชุมของโรงเรียน ปฏิบัติงานสุขาภิบาลในโรงเรียน

และจากการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาล กับครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ที่มีต่อโรงเรียน พบว่า บทบาทที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .๐๑ คือ สอนวิชาลูกเสือ อนุภาษาชาติ หรือเนตรนารี ปฏิบัติงานสุขาภิบาลใน โรงเรียน เป็นครูที่เลี้ยงให้กับนักศึกษาฝึกสอนวิชาเอกอื่น ๆ ด้วย

๖. บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อชุมชน

บทบาทของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลที่มีต่อชุมชน บทบาทที่ได้ปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก คือ เป็นกรรมการเจ้าหน้าที่ตัดสินกีฬาให้กับทางจังหวัดหรือหน่วยงานที่ เชิญมา บทบาทนอกจากนี้ ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

เกี่ยวกับบทบาทที่มีต่อชุมชน ครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลมีความคิดเห็นว่า บทบาทส่วนใหญ่ควรจะทำปฏิบัติอยู่ในระดับมาก นอกจากบทบาท เป็นนักกีฬาตัวแทนของชุมชน เข้าร่วมแข่งขันกีฬา ที่ควรจะทำปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

จากการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นของครูพลศึกษา โรงเรียนรัฐบาลที่มีต่อชุมชน พบว่า ทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

บทบาทของครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ที่มีต่อชุมชน บทบาทที่ได้ปฏิบัติอยู่ใน ระดับน้อยที่สุด คือ เป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานของทางราชการ เป็นวิทยากรพิเศษสาธิต หรือสอนกิจกรรมพลศึกษาแก่โรงเรียนอื่นที่เชิญมา บทบาทนอกจากนี้ ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

เกี่ยวกับบทบาทที่มีต่อชุมชน ครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ มีความคิดเห็นว่า บทบาทส่วนใหญ่ควรจะทำปฏิบัติอยู่ในระดับมาก นอกจากบทบาท เป็นวิทยากรให้กับหน่วยงาน ของทางราชการ เป็นวิทยากรพิเศษสาธิตหรือสอนกิจกรรมพลศึกษาแก่โรงเรียนอื่นที่เชิญมา ที่ควรจะทำปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

จากการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นของครูพลศึกษา โรงเรียนราษฎร์ที่มีต่อชุมชน พบว่า ทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

และจากการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาล กับครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ที่มีต่อชุมชน พบว่า บทบาทที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .๐๑ คือ ให้ข่าวความเคลื่อนไหวทางพลศึกษาแก่ชุมชน เป็นกรรมการเจ้าหน้าที่ตัดสินกีฬาให้กับทางจังหวัดหรือหน่วยงานที่เชิญมา

๗. บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อสายวิชาชีพ

บทบาทของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลที่มีต่อสายวิชาชีพ บทบาทที่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ สร้างภาพพจน์ที่ดีเกี่ยวกับการเป็นครูพลศึกษา เผยแพร่ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับพลศึกษาให้กับบุคคลในวงการอื่น บทบาทนอกจากนี้ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นบทบาททำการวิจัยทางพลศึกษาเพื่อศึกษาเผยแพร่ความรู้ใหม่ ๆ การสนับสนุนสมาคมวิชาชีพด้วยการต่าง ๆ การทำหน้าที่ในการเป็นกรรมการผู้ตัดสินของสมาคมกีฬา เป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพ เข้าร่วมประชุมของสมาคมวิชาชีพ เขียนบทความทางพลศึกษาเผยแพร่ในหนังสือวารสารต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกี่ยวกับบทบาทที่มีต่อสายวิชาชีพ ครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลมีความคิดเห็นว่า บทบาทส่วนใหญ่ควรจะทำปฏิบัติอยู่ในระดับมาก นอกจากบทบาท เข้าร่วมประชุมของสมาคมวิชาชีพ เขียนบทความทางพลศึกษาเผยแพร่ในหนังสือวารสารต่าง ๆ เป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพ ที่ควรจะทำปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

จากการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลที่มีต่อสายวิชาชีพ พบว่า ทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

บทบาทของครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ที่มีต่อสายวิชาชีพ บทบาทที่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ สร้างภาพพจน์ที่ดีเกี่ยวกับการเป็นครูพลศึกษา เผยแพร่ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับพลศึกษาให้กับบุคคลในวงการอื่น บทบาทนอกจากนี้ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นบทบาท เขียนบทความทางพลศึกษาเผยแพร่ในหนังสือวารสารต่าง ๆ เข้าร่วมประชุมของสมาคมวิชาชีพ เป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพ การทำหน้าที่ในการเป็นกรรมการผู้ตัดสินของสมาคมกีฬา ที่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกี่ยวกับบทบาทที่มีต่อสายวิชาชีพ ครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์มีความคิดเห็นว่า บทบาทส่วนใหญ่ ควรจะทำปฏิบัติอยู่ในระดับมาก นอกจากบทบาท เข้าร่วมประชุมของสมาคมวิชาชีพ เป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพ เขียนบทความทางพลศึกษาเผยแพร่ในหนังสือวารสารต่าง ๆ ที่ควรจะทำปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

จากการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นของครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ที่มีต่อสายวิชาชีพ พบว่า ทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

และจากการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริง ของครูพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลกับครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ที่มีต่อสายวิชาชีพ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

อภิปรายผลการวิจัย

๑. ครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาล และครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ ๓๐ ปีลงมา ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า เป็นวัยที่เหมาะสมกับการสอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่มีวุฒิทางพลศึกษา ซึ่งก็นับว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการสอนวิชาพลศึกษา ดังที่ บุชเชอร์ (Bucher) ได้กล่าวไว้ว่า "การสอนวิชาพลศึกษาที่จะให้ได้ผลดีนั้น ครูผู้สอนควรมีวุฒิพลศึกษาโดยตรงเพื่อที่จะได้ถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ทศนคติ และแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน"^๑ และวุฒิทางพลศึกษาสูงสุด ของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาล คือ วุฒิปริญญาตรี สำหรับครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ คือ วุฒิ ป.กศ.สูง เกี่ยวกับชั่วโมงสอน ครูพลศึกษาทั้งสองสถาบันต้องรับผิดชอบ การสอนวิชาพลศึกษา ๒๐ ชั่วโมงขึ้นไปต่อสัปดาห์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการรับผิดชอบที่ค่อนข้างมาก เพราะครูพลศึกษาในโรงเรียนมีน้อย จำนวนห้องเรียนมีมาก ทำให้ครูพลศึกษาต้องมีชั่วโมงสอนมากด้วย บุชเชอร์ และโคนิค (Bucher and Koenig) ได้กล่าวว่า "อัตราการทำงานของครูพลศึกษาต้องเหมาะสมกับกิจกรรมทั้งภายนอกภายในชั้นเรียน ครูจะทำงานได้ดีต้องไม่ทำงาน เกินกำลังความสามารถ"^๒

๒. บทบาทของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนภูมิภาค

จากการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาล และของครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ พบว่า ส่วนใหญ่บทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นมีความแตกต่างกัน โดยที่บทบาทที่ควรจะเป็นจะมีระดับที่สูงหรือมากกว่า

^๑Charles A. Bucher, Administration of School Health and Physical Education (St. Louis: The C.V. Mosby Co., 1955), p. 135.

^๒Charles A. Bucher and Constance R. Koenig, Method and Materials for Secondary School Physical Education 4th ed. (St. Louis: The C.V. Mosby Co., 1974), p. 109.

บทบาทที่ปฏิบัติจริง เช่น บทบาทในการชี้แจงและแนะนำให้นักเรียนเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา ในบทบาทที่ปฏิบัติจริง ครูพลศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่ในบทบาทที่ควรจะเป็น ครูพลศึกษามีความคิดเห็นว่า ควรจะปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นต้น แสดงว่าครูพลศึกษาเห็นว่า ควรปฏิบัติงานให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งนับว่าเป็นความตั้งใจจริงจังของครูพลศึกษา

บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน บทบาทที่ครูพลศึกษาได้ปฏิบัติจริง และเห็นว่าควรจะทำอยู่ในระดับมาก มีหลายประการซึ่งคิดว่า จะเป็นบทบาทที่สำคัญและควรส่งเสริมให้ปฏิบัติมาก คือ บทบาท วัตถุประสงค์และประเมินผลทักษะความสามารถในการเรียนวิชาพลศึกษา ชี้แจงและแนะนำให้นักเรียนเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา วางระเบียบการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา วางแผนการใช้สถานที่

บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อนักเรียน บทบาทที่ครูพลศึกษาได้ปฏิบัติจริงและเห็นว่าควรจะทำอยู่ในระดับมาก มีหลายประการ ซึ่งคิดว่า จะเป็นบทบาทที่สำคัญและควรส่งเสริมให้ปฏิบัติมาก คือ บทบาท กระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษา ควบคุมดูแลความปลอดภัยของนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนใช้สถานที่และอุปกรณ์ทางพลศึกษา พัฒนานิสัยในการออกกำลังกายของนักเรียน นำนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม ควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียน พัฒนาด้านร่างกายของนักเรียน ติดตามผลการใช้สถานที่และอุปกรณ์ทางพลศึกษาของนักเรียน

บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อสายวิชาพลศึกษา บทบาทที่ครูพลศึกษาได้ปฏิบัติจริงและเห็นว่าควรจะทำอยู่ในระดับมาก คือ จัดเตรียมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน จัดเตรียมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน บทบาทดังกล่าวนี้ ครูพลศึกษาถือได้ว่า เป็นบทบาทที่จะต้องรับผิดชอบโดยตรง ส่วนบทบาทอื่นในบทบาทที่มีต่อสายวิชาพลศึกษาที่ส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติน้อย ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากครูพลศึกษามีโอกาสรับผิดชอบงานในด้านนี้น้อยไปได้

บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อโรงเรียน บทบาทที่ครูพลศึกษาได้ปฏิบัติจริง และเห็นว่าควรจะทำอยู่ในระดับมากมีหลายประการ ซึ่งคิดว่าจะเป็นบทบาทที่สำคัญและควรส่งเสริม

ให้ปฏิบัติมาก คือ บทบาทเข้าร่วมประชุมของโรงเรียน เผยแพร่ชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน ให้คำปรึกษากับเพื่อนร่วมงานในโรงเรียน ปฏิบัติงานสภามหาวิทยาลัยในโรงเรียน แสดงให้เห็นว่า ครูพลศึกษาอาจจะไม่มีส่วนเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียนร่วมกับครูอื่น ๆ ในส่วนที่มีใช้กิจการทางด้านพลศึกษามากนัก

บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อชุมชน ส่วนใหญ่เป็นบทบาทที่ครูพลศึกษาเห็นว่า ควรจะปฏิบัติมาก ซึ่งต่างจากบทบาทที่ปฏิบัติจริงที่ส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจจะแสดงให้เห็นว่าครูพลศึกษามีความต้องการที่จะมีบทบาทในด้านนี้มากขึ้น บทบาทที่คิดว่าจะ เป็นบทบาทที่สำคัญคือ เป็นกรรมการเจ้าหน้าที่ตัดสินกีฬาให้กับทางจังหวัดหรือหน่วยงานที่เชิญมา เป็นคณะกรรมการในการจัดการแข่งขันกีฬาในชุมชน เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมทางพลศึกษาของชุมชน ให้ข่าวความเคลื่อนไหวทางพลศึกษาแก่ชุมชน จากการที่บทบาทที่ควรจะเป็นมีระดับที่สูงหรือมากกว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริงมาก แสดงว่า ครูพลศึกษายังมีบทบาทในชุมชนไม่กว้างขวางพอสมควร ซึ่งครูพลศึกษาที่มีความปรารถนาที่จะร่วมในกิจกรรมของชุมชนให้มากกว่าที่เป็นอยู่

บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อสายวิชาชีพ ส่วนใหญ่เป็นบทบาทที่ครูพลศึกษาเห็นว่า ควรจะปฏิบัติมาก ซึ่งต่างจากบทบาทที่ปฏิบัติจริงที่ส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย แสดงว่าครูพลศึกษาเห็นว่าตนเองควรจะมีบทบาทเกี่ยวกับวิชาชีพให้มากขึ้น บทบาทที่คิดว่าจะ เป็นบทบาทที่สำคัญคือ สร้างภาพพจน์ที่ดีเกี่ยวกับการเป็นครูพลศึกษา เผยแพร่ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับพลศึกษาให้กับบุคคลในวงการอื่น การดำเนินงานและอุทิศตนเกี่ยวกับวิชาชีพ ร่วมงานกับสมาคมกีฬาในการดำเนินการต่าง ๆ แสดงว่า ครูพลศึกษามีความสนใจในความก้าวหน้าของวิชาชีพ และการเข้าร่วมในกิจกรรมของสมาคมวิชาชีพ

จากการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลกับครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานิตย์ โกลอินทรีย์ ที่ได้ทำการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติอยู่ ระหว่างหัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษาและครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาล กับครูพลศึกษาและหัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษาและครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕^๑

---

^๑มานิตย์ โกลอินทรีย์, "บทบาทของครูพลศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร" หน้า จ.

ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บทบาทของครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาล กับครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ มีลักษณะที่เหมือนกัน ต้องปฏิบัติงาน และรับผิดชอบงานต่าง ๆ เช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

๑. ผู้บริหารโรงเรียนและครูพลศึกษาควรปรับปรุงบทบาทของครูพลศึกษาในส่วนที่ปฏิบัติจริงซึ่งน้อยกว่าบทบาทที่ควรจะเป็นให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
๒. ครูพลศึกษาควรเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพ เพื่อให้เห็นความสำคัญของวิชาชีพและได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของสมาคมวิชาชีพ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้กับตนเองให้มากยิ่งขึ้น
๓. ควรเสนอแนะให้ผู้บริหารได้ทราบถึงบทบาทของครูพลศึกษาและความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทนั้น เพื่อให้ครูพลศึกษาได้มีบทบาทมากขึ้น
๔. ครูพลศึกษาให้ความสำคัญต่อบทบาทที่มีต่อชุมชน และวิชาชีพมากกว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริงที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเป็นอย่างมาก เพราะฉะนั้นควรได้มีการส่งเสริมให้ครูพลศึกษาได้มีบทบาทต่อชุมชนและวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

เพื่อให้ทราบบทบาทของครูพลศึกษาในหลายระดับ ควรได้มีการทำวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของครูพลศึกษาในระดับอื่น ๆ เช่น บทบาทของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา เป็นต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย